

Hayat Nedir

– berberce · 22 Mayıs 2026

Başarı başarıyı, başarısızlık başarısızlığı getirir; tıpkı paranın parayı çektiği gibi.

Günlük yirmi deneme sınavı çözen başarılı bir öğrencinin bununla yetinmeyip yüzlerce deneme çözmesi, onlarca test kitabını yalayıp yutması buna işarettir. Fakat başarısız olan öğrencinin derslerden elini eteğini çekip kitaplarını kenara itirmesi ise kaybetmenin kabullenmesidir.

“Hayat nedir?”

Kaç kişiye sorarsanız o kadar farklı cevap alırsınız. Ve şunu da asla unutmayın: İnsan, arkadaşı kadardır.

Montaigne'nin “Arkadaşlık” denemesinin ilk paragrafı şöyle başlar:

“İnsan yaşamında üç türlü bağ vardır: kan bağı, evlilik bağı ve arkadaşlık bağı. İlk ikisi bize doğuştan verilir, bizim seçtiğimiz şey değildir. Arkadaşlık ise bütünüyle bizim işimizdir. Ruhun ruhu seçmesidir. Bu yüzden en özgür, en soylu, en kalıcı bağıdır. Çünkü ne zorunluluk, ne çıkar, ne de görev bulaşır ona. Sadece sevgi vardır.”

Çocukluk arkadaşlığı, okul arkadaşlığı, sınıf arkadaşlığı, asker arkadaşlığı, iş arkadaşlığı, yol arkadaşlığı ve sanal arkadaşlık gibi nice türü vardır.

Aristoteles'e göre üç tür arkadaşlık vardır:

1. Çıkar arkadaşlığı:

İnsanların birbirine fayda sağladığı ilişkidir. İş, para, menfaat veya ihtiyaç üzerine kuruludur. Fayda bitince çoğu zaman dostluk da biter.

2. Haz / keyif arkadaşlığı:

Eğlence, sohbet, vakit geçirmek veya ortak zevkler nedeniyle kurulan arkadaşlıktır. Genellikle gençlik dönemlerinde daha sık görülür.

3. Erdemli / gerçek dostluk:

En değerli dostluk türüdür. İnsanlar birbirini çıkar ya da eğlence için değil, karakterini ve iyiliğini sevdiği için dost olur. Güven, sadakat ve samimiyet vardır.

Arkadaş, arkadaşın ya arkasındadır ya karşısındadır ya kuyusunu kazar ya da önünü açar. Hayatımızı değiştiren, şekillendiren, çeşitlendiren ve geliştiren yine arkadaşlarımızdır.

Büyük düşünörlere göre “Hayat nedir?”

Dostoyevski: Cehennemdir.

İnsan ruhunun en karanlık köşeleriyle verilen bir savaştır. Acılarla yoğrulmuş bir sınav, korkularımız ve arzularımızla yüzleştığımız bir ateş çemberi.

Sokrates: Bir sınavdır.

Erdemin, bilginin ve hakikatin en büyük sınavı. Sokrates’e göre sorgulanmamış bir hayat, yaşamaya değmez.

Aristoteles: Aklın ta kendisidir.

Bilgeliliğin ve mantığın izinde bir yolculuk. Evreni etik, metafizik ve akıl yoluyla anlama çabası.

Nietzsche: Kudrettir.

Güç istencidir. İçindeki sınırları aşma, durgunluğu reddetme ve gelişimi kucaklama cesareti.

Freud: Ölüm dürtüsüdür.

Eros ile Thanatos arasındaki gerilim. Yaratılış ve yıkım arasında gidip gelen bir denge oyunu.

Marx: Bir mücadeledir.

Maddi koşulların ve onlardan doğan ideolojilerin şekillendirdiği bir mücadele. Eşitlik ve adaletle örölmesi gereken bir dünya tasarısı.

Picasso: Sanattır.

Tutkularımızın, duygularımızın ve düşlerimizin resmedildiği bir tuval. Hayal gücüyle şekillenen bir yaratım süreci.

Gandhi: Sevgidir.

Şiddetsizlik, merhamet ve evrensel sevgi üzerine kurulu bir yolculuk. Barışa ve özverili hizmete doğru bir yürüyüş.

Schopenhauer: Acıdır.

Durmaksızın süren bir çaba. Bu çaba kaçınılmaz olarak ıstıraba ve tatminsizliğe yol açar. Ancak sanat ve güzellik anlarında hafifler.

Bertrand Russell: Rekabettir.

İnsan arzuları ve hırslarıyla biçimlenir. Bireysel çıkar ile toplumsal ilerleme arasında hassas bir denge.

Steve Jobs: İnançtır.

Belirsizlik içinde yol alırken sezgilerine güvenmek, risk almak ve sürece teslim olmaktır.

Einstein: Bilgidir.

Evrenin gizemlerini keşfetme yolculuğu. Merak ve hayranlıkla beslenen bir keşif süreci.

Stephen Hawking: Umuttur.

Zorluklara rağmen devam edebilme gücü. Geleceğe ve insan zekâsının sınırları aşma potansiyeline duyulan inanç.

Kafka: Daha yeni başlıyor.

Sürreal ve anlaşılmaz. Çoğu zaman absürt görünse de, daima dönüşüm ve keşif kapıları açar.

Camus: Başkaldırıdır.

Anlamsız bir evrende anlam bulma çabası. Saçmalığa rağmen tutkuyla ve cesaretle yaşamaktır.

Thoreau: Sadeliktir.

Gereksiz yüklerden arınmak, doğaya dönmek ve bilinçli bir şekilde yaşamaktır.

Mevlânâ: Bir danstır.

İlahi aşkla dokunan ruhani bir yolculuk. Her ânı kutsal bir ritme dönüşen uyum.

Kierkegaard: İnanç sıçrayışıdır.

Belirsizlik içinde cesur adımlar atmaktır. Özümüzü bulmak için bilinmeze güvenmek.

Epikuros: Hazdır.

Gereksiz acılardan kaçınıp, kalıcı ve sade zevkleri artırma sanatı.

Laozi: Uyuma teslimiyettir.

Su gibi akışkanlık. Doğanın ritmiyle uyum içinde, çabasızca akmak.

Konfüçyüs: Erdemdir.

Topluma ve aileye karşı sorumluluklarını bilerek, dürüstlük ve saygıyla yaşamak.

Carl Jung: Bütünleşmedir.

Bilinçli ve bilinçdışı benlikleri birleştirme süreci. Gerçek ve özgün olmak.

Alan Watts: Bir oyundur.

Ciddiye almaktan çok, hayranlıkla ve merakla keşfedilmesi gereken bir deneyim.

Viktor Frankl: Anlamdır.

En zor kořullarda bile bir amaç bulabilme gücü. Sevgi ve hizmetle anlam kazanan bir yolculuk.

Simone de Beauvoir: Özgürlüktür.

Toplumsal rollerin dayatmalarına karşı kendi kimliğini tanımlama gücü.

Herakleitos: Değişimdir.

Sürekli akan bir nehir. Aynı suya iki kez basamayacağımız sonsuz bir dönüşüm.

Hegel: İlerleyiştir.

Çelişkiler ve çözümler arasında giderek daha büyük bir anlayışa ulaşan diyalektik bir süreç.

Hobbes: Hayatta kalma mücadelesidir.

Doğal hâlinde hayat "acımasız, vahşi ve kısa"dır. Düzeni sağlamak için kurallar gereklidir.

Rousseau: Doğada özgürlüktür.

Toplumsal yozlaşmadan uzak, doğayla içe yaşandığında en gerçek hâline ulaşır.

Marcus Aurelius: Kabullenıştır.

Stoacı bir metanetle anı karşılamak, akıl ve erdemle hareket etmek.

Seneca: Ölüme hazırlıktır.

Sürenin değil, kalitenin önemli olduğu bir okul. İyi yaşamayı ve zamanı geldiğinde huzurla vedalaşmayı öğretir.

Hayatınızın anlamı seçtiğiniz arkadaşlarda saklıdır .